

ÚVODEM

Číslo časopisecké řady *Acta Universitatis Carolinae. Philosophica et Historica. Studia Aesthetica VIII*, které držíte v rukou, přináší soubor studií, jehož jádro tvoří texty mladých badatelů – nedávných absolventů či pokročilých doktorandů pražské katedry estetiky. Rádi bychom se k takto zaměřenému výběru v budoucnu – samozřejmě s patričným odstupem – nadále vraceli, neboť se domníváme, že se tím podává důležitá zpráva jak o aktuálním stavu estetického zkoumání, tak o jeho možném budoucím směřování nejen na Karlově univerzitě.

Ve studii „Magie a estetika odkouzlení u Collingwooda“ předkládá Jakub Stejskal, v současnosti působící v Dahlem Humanities Center na Svobodné univerzitě v Berlíně, kritické přezkoumání Collingwoodovy sociální filosofie umění. Hlavním cílem jeho studie je rekonstruovat Collingwoodovu koncepci využitím jejího širšího potenciálu, který, jak Stejskal argumentuje, umožňuje obejít se bez známého a problematického pojetí umění coby „výrazu emocí“.

V následující studii „Americký trávník jako cvičiště občanské ctnosti“ sleduje její autor Jan Hlávka z Katedry estetiky Filozofické fakulty Univerzity Karlovy dějiny americké trávníkové hortikultury až do osmnáctého století, jmenovitě k myšlenkám Thomase Jeffersona. Hlávka ukazuje a dokládá na obou rovinách – na rovině myšlení i na vývoji tohoto krajinného segmentu – hlubokou provázanost estetické, morální, výchovné, a především politické dimenze.

Jan Josl z téže katedry se ve studii „Patočkova raná filosofie umění“ vrací k nepříliš tematizované oblasti Patočkova myšlenkového odkazu. Josl se postupně věnuje ústřednímu motivu světa, dále povaze umění a nakonec otázce řeči coby rámuujícím motivům vytvářejícím hlubší kontext Patočkovy rané filosofie.

Ve čtvrté a v tomto čísle poslední původní studii představuje Felix Borecký, rovněž z Katedry estetiky Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, koncepci *a priori* francouzského fenomenologa Mikela Dufrenna jako jeden ze zajímavých pokusů o překonání historického a sociologického relativismu, dominujícího nejen současné estetiky, ale humanitním vědám obecně. K českému čtenáři se tím dostává první ucelená interpretace estetické koncepce Mikela Dufrenna, autora *Fenomenologie estetické zkušenosti (Phénoménologie de l'expérience esthétique, 1953)*. Studie Felixe Boreckého je doplněna jeho překladem Dufrennova eseje „A priori imaginace“ („Les a priori de l'imagination“, 1956), v němž autor shrnuje svůj starší výzkum na téma *a priori*, kde je subjektivita spojena s objektivitou, a nově navrhuje třídění jednotlivých *a priori* jako ontologických kvalit.

V závěrečném recenzním textu se Martin Kaplický z Katedry estetiky Filozofické fakulty Univerzity Karlovy a z Ústavu estetiky a dějin umění Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích vrací k nedávno vydané monografii Vlastimila Zusky a Petra Michaloviče *Rozprava o westerne* (Slovenský filmový ústav, Vysoká škola múzických umění, Bratislava, 2014), na níž vyzdvihuje pokus nahlédnout filmový western na pozadí širšího rámce estetických a filosofických úvah.

Nakonec bychom rádi poděkovali za finanční podporu tohoto čísla Společnosti pro estetiku při Radě vědeckých společností Akademie věd České republiky a nakladatelství Karolinum za vstřícnost. Za velkou pomoc při editorské a jazykové úpravě jednotlivých textů pak děkujeme Josefu Šebkovi.

Ondřej Dadejík